

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 20 października 2023 r.
(OR. en)

14466/23

PECHE 466

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 19 października 2023 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2023) 597 final

Dotyczy: SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY dotyczące wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 762/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie przekazywania przez państwa członkowskie statystyk w dziedzinie akwakultury, uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 788/96

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 597 final.

Zał.: COM(2023) 597 final

Bruksela, dnia 19.10.2023 r.
COM(2023) 597 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

dotyczące wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 762/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie przekazywania przez państwa członkowskie statystyk w dziedzinie akwakultury, uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 788/96

1 KONTEKST

Komisja Europejska (Eurostat) gromadzi statystyki w dziedzinie akwakultury na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 762/2008¹. Art. 11 rozporządzenia stanowi, że co trzy lata Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące jakości i przydatności zebranych danych statystycznych. Takie sprawozdanie musi też obejmować analizę stosunku kosztów do korzyści systemu gromadzenia danych oraz wskazywać najlepsze praktyczne sposoby zmniejszenia obciążenia państw członkowskich oraz poprawy użyteczności i jakości danych.

Rozporządzenie ma zastosowanie do państw członkowskich oraz Norwegii, Islandii i Liechtensteinu (tekst mający znaczenie dla EOG). Luksemburg i Liechtenstein nie prowadzą komercyjnej produkcji akwakultury, dlatego są zwolnione z obowiązku zgłaszania danych. Kraje kandydujące również opracowują statystyki i przekazują sprawozdania dotyczące jakości danych (wszystkie kraje kandydujące przekazały dane i sprawozdania dotyczące jakości za rok odniesienia 2021).

Prezentowane sprawozdanie opiera się przede wszystkim na sprawozdaniach dotyczących jakości danych w dziedzinie akwakultury przedłożonych przez wspomniane wyżej państwa przekazujące dane. Eurostat poddał analizie również dane z dziedziny akwakultury za lata 2019–2020. Europejski System Statystyczny dostarczył informacji o całkowitych kosztach gromadzenia danych. W rezultacie niniejsze sprawozdanie zawiera ocenę ogólnej terminowości, kompletności, spójności, przydatności, dostępności i przejrzystości danych. Obejmuje także analizę obciążeń związanych z procesem gromadzenia danych oraz jego opłacalności.

Komisja przyjęła poprzednie sprawozdania oceniające dotyczące statystyk w dziedzinie akwakultury, przedkładane na podstawie rozporządzenia (WE) nr 762/2008, w czerwcu 2015 r.² (za dane z lat 2011–2013), w grudniu 2017 r.³ (za dane z lat 2014–2015) i w grudniu 2020 r.⁴ (za dane z lat 2016–2018). Niniejsze sprawozdanie obejmuje dane z lat 2019–2020, sprawozdania dotyczące jakości danych za 2021 r. oraz deklarowane koszty za 2022 r.

2. GŁÓWNE USTALENIA

Eurostat dąży do stałej poprawy jakości i dostępności europejskich statystyk. Działa też na rzecz ograniczenia obciążeń spoczywających na państwach członkowskich i respondentach związanych z opracowywaniem statystyk.

Eurostat zbiera roczne sprawozdania dotyczące jakości statystyk w dziedzinie akwakultury. Te sprawozdania dotyczące jakości zawierają opis metod i aspektów jakościowych gromadzenia

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 762/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie przekazywania przez państwa członkowskie statystyk w dziedzinie akwakultury, uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 788/96 (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 1).

² Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 762/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie przekazywania przez państwa członkowskie statystyk w dziedzinie akwakultury, uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 788/96; COM(2015) 297 final.

³ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 762/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie przekazywania przez państwa członkowskie statystyk w dziedzinie akwakultury, uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 788/96; COM(2017) 747 final.

⁴ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 762/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie przekazywania przez państwa członkowskie statystyk w dziedzinie akwakultury, uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 788/96; COM(2020) 809 final.

danych w oparciu o samoocenę państw. Eurostat wykorzystał krajowe sprawozdania dotyczące jakości w celu przygotowania sprawozdania dotyczącego jakości na szczeblu UE⁵. Ogólna jakość jest dobra, ponieważ większość krajów stosuje podejście oparte na spisie, w ramach którego brak odpowiedzi albo nie występuje, albo jest nieistotny.

W ponad połowie państw funkcjonuje system zarządzania jakością. Ogólna jakość statystyk w dziedzinie akwakultury uległa poprawie w siedmiu krajach od czasu ostatniego sprawozdania. Większość usprawnień dotyczyła terminowości (11 państw), a w dalszej kolejności dokładności i wiarygodności (osiem państw). Przydatność danych uległa poprawie w czterech państwach, porównywalność w trzech, a spójność w dwóch.

2.1. Aktualność i terminowość

W ostatnich latach większość państw członkowskich przestrzegała terminów przekazywania danych. Ocenę zgodności statystyk w dziedzinie akwakultury z lat odniesienia 2019 i 2020 porównano z oceną dotyczącą lat poprzednich. W porównaniu z zebranymi danymi z roku odniesienia 2018 poziom terminowości uległ nieznacznej poprawie w latach 2019 i 2020. Niektóre państwa nadal jednak przekazują sprawozdania dotyczące jakości po terminie.

Gdy Eurostat wykrył niespójności, zwrócono się do państw przekazujących dane o sprawdzenie danych i przedłożenie ich skorygowanych wersji. Informacje zwrotne i poprawione dane były w większości przypadków przekazywane w odpowiednim terminie. Tylko w kilku przypadkach konieczne były ponaglenia. Jeżeli chodzi o dostępność, liczba brakujących zbiorów danych jest stosunkowo niezmienna. Należy również podkreślić, że państwa przekazujące dane i Eurostat podjęły znaczne starania w celu dalszej poprawy jakości danych.

2.2. Spójność i porównywalność

2.2.1. Spójność

Statystyki dotyczące produkcji akwakultury opierają się na pojęciach i definicjach określonych przez Koordynującą Grupę Roboczą ds. Statystyki Rybołówstwa i dlatego są spójne zarówno ze statystykami opracowanymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa, jak i z innymi międzynarodowymi statystykami w dziedzinie akwakultury.

2.2.2. Porównywalność

W październiku 2018 r. Eurostat opublikował podręcznik dotyczący statystyk w dziedzinie akwakultury⁶, który przyczynił się do jeszcze większej poprawy spójności, a tym samym porównywalności danych między państwami. Eurostat rozważa możliwość dalszej aktualizacji podręcznika, lecz musi uważnie ocenić stosunek kosztów do korzyści tego działania, ponieważ na podstawie nowych przepisów najprawdopodobniej konieczne będzie jego całkowite przeredagowanie.

Długość szeregów czasowych – a co za tym idzie porównywalność w czasie – różni się w poszczególnych państwach. Jeśli chodzi o porównywalność geograficzną, w niektórych

⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/fish_aq_esqrs.htm. Dostępne jedynie w języku angielskim.

⁶ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/fish_aq_esms_an2.pdf. Dostępny jedynie w języku angielskim.

państwach szeregi czasowe sięgają 1970 r., natomiast w innych rozpoczęły się dopiero w 2011 r. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem dane są jednak porównywalne w czasie.

Porównywalność danych w zbiorze danych dotyczących struktury sektora akwakultury budziła poważne obawy, ponieważ jednostkami sprawozdawczymi są zarówno powierzchnie, jak i wielkości w zależności od rodzaju gatunku. Z tego powodu w tym zbiorze danych użytkownicy mogą znaleźć niejednoznaczne informacje, w szczególności porównując dane z państw, w których hoduje się różne gatunki.

Eurostat zamierza opracować realne rozwiązanie tej kwestii w proponowanym przyszłym rozporządzeniu (zob. rozdział 4).

2.3. Przydatność

2.3.1. Potrzeby użytkowników

Dane statystyczne dotyczące akwakultury są powszechnie stosowane przez różnych użytkowników danych. Stanowią one podstawę innych zbiorów danych⁷, w szczególności danych dotyczących akwakultury słodkowodnej, w przypadku której nie gromadzi się i nie publikuje żadnych innych zbiorów danych na poziomie UE.

Dane gromadzone na podstawie rozporządzenia (WE) nr 762/2008 są niezbędne dla świadomego i opartego na danych naukowych procesu kształtowania polityki na poziomie zarówno krajowym, jak i unijnym. Dane dotyczące poziomów produkcji i tendencji w tym zakresie są istotne w kontekście analizy rozwoju sektora akwakultury w ramach wspólnej polityki rybołówstwa. Dane ilościowe odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu wieloletnich krajowych planów państw członkowskich w zakresie zrównoważonej akwakultury. Zapewniają one decydom i branży solidne podstawy budowania przyszłości tego sektora. Dane te są też ważnym źródłem dla publikacji i służb innych organizacji. Przykładowo Europejskie Centrum Monitorowania Rynku Produktów Rybołówstwa i Akwakultury wykorzystuje europejskie dane statystyczne w dziedzinie akwakultury do zestawiania rocznej analizy strukturalnej europejskiego sektora rybołówstwa i akwakultury. Światowa Organizacja Handlu również wykorzystuje europejskie statystyki dotyczące akwakultury na potrzeby przeglądu polityki handlowej.

W informacjach zwrotnych prawie wszystkie państwa członkowskie potwierdziły również zapotrzebowanie na dane dotyczące produkcji akwakultury na poziomie krajowym. Większość państw członkowskich stwierdziła, że krajowe potrzeby w zakresie danych zostały w pełni lub prawie całkowicie zaspokojone dzięki danym gromadzonym na podstawie rozporządzenia. Rozporządzenie (WE) nr 762/2008 nie obejmuje jednak istotnych danych dotyczących mikroalg, czynników produkcji dotyczących pasz i osobników młodych oraz przeznaczenia produktów. Z drugiej strony, niektóre państwa członkowskie określiły gromadzenie danych jako zbyt szczegółowe i uciążliwe w stosunku do potrzeb krajowych. Pomimo przydatności statystyk w dziedzinie akwakultury ocena statystyk rybołówstwa potwierdziła również wyższy poziom niezadowolenia użytkowników związany z niedostępnością danych wynikającą z poufności danych.

2.3.2. Kompletność

Główny zbiór danych z dziedziny akwakultury (produkcja akwakultury) był stosunkowo kompletny. Z czasem stał się jeszcze bardziej kompletny. Niestety wiele wartości pozostaje poufnych, ponieważ sektor ten jest wysoce specjalistyczny.

⁷ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2019/909 z dnia 18 lutego 2019 r. ustanawiająca wykaz obowiązkowych połowów kontrolnych oraz progi na potrzeby wieloletniego unijnego programu gromadzenia danych i zarządzania nimi w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 145 z 4.6.2019, s. 21).

Zbiór danych na temat struktury sektora akwakultury jest gromadzony co trzy lata, jednak występują w nim problemy z porównywalnością (zob. rozdział 2.2.2 powyżej). W związku z tym zbiór ten nie został jeszcze opublikowany.

Ogólnie rzecz biorąc, kwestią problematyczną w przypadku wszystkich zbiorów danych dotyczących produkcji akwakultury były ceny jednostkowe. Jest to związane głównie z wartościami dotyczącymi poufności i różnymi metodykami stosowanymi przez państwa przekazujące dane, które często podają wartości szacunkowe.

2.4. Dostępność i przejrzystość

2.4.1. Internetowa baza danych

Publiczna baza danych Eurostatu⁸ zawiera europejskie statystyki w zakresie akwakultury w postaci następujących zbiorów danych:

- produkcja akwakultury, z wyjątkiem wylęgarni i podchowalni (fish_aq2a);
- produkcja ikry rybiej do spożycia przez ludzi z akwakultury (fish_aq2b);
- wkład do chowu materiału pochodzenia naturalnego (fish_aq3);
- produkcja wylęgarni i podchowalni na etapie ikry w cyklu rozwojowym (fish_aq4a);
- produkcja wylęgarni i podchowalni na etapie formy młodocianej w cyklu rozwojowym (fish_aq4b).

Połowa państw członkowskich publikuje ponadto dane w krajowych internetowych bazach danych lub w postaci gotowych do pobrania tablic rocznych. Dostęp do tych produktów jest zawsze bezpłatny.

2.4.2. Publikacje i tablice danych

Eurostat publikuje dane i artykuły dotyczące akwakultury w swoim internetowym zbiorze „Statistics Explained” oraz w opracowaniach statystycznych⁹.

Większość państw członkowskich regularnie publikuje statystyki w dziedzinie akwakultury w różnych raportach, a w niektórych przypadkach wraz z komunikatami prasowymi.

2.4.3. Metadane

Eurostat co roku gromadzi krajowe sprawozdania dotyczące jakości, zgodnie z wymogiem zawartym w załączniku 6 do rozporządzenia (WE) nr 762/2008. Sprawozdania te zawierają szczegółowe informacje na temat jakości danych i metod ich gromadzenia.

Europejskie metadane referencyjne, w tym sprawozdanie dotyczące jakości statystyk w dziedzinie akwakultury na poziomie UE¹⁰, są publikowane w publicznej bazie danych Eurostatu wraz z tablicami danych wymienionymi powyżej. Państwa co roku poddają metadane przeglądowi.

⁸ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

⁹ Najnowsza publikacja to „Key figures on the European food chain – 2022 edition” [„Kluczowe dane dotyczące europejskiego łańcucha żywnościowego – wydanie z 2022 r.”], ISBN 978-92-76-59661-5. <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/15216629/15559935/KS-FK-22-001-EN-N.pdf/1cb9d295-6868-70e3-0319-4725040cfdb8?version=3.0&t=1670599965263>. Dostępna jedynie w języku angielskim.

¹⁰ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/fish_aq_esqrs.htm

2.5. Poufność danych

Główną wadą statystyk w dziedzinie akwakultury gromadzonych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 762/2008 jest duża liczba pól zawierających poufne dane. Dzieje się tak przede wszystkim z trzech powodów. Po pierwsze, w rozporządzeniu określono wymóg dotyczący szczegółowej struktury danych, co z kolei prowadzi do ich rozdrobnienia. Po drugie, sektor akwakultury jest wysoce specjalistyczny, ponieważ istnieją przedsiębiorstwa, które hodują bardzo niewiele gatunków przy użyciu jednej głównej metody produkcji lub jednego środowiska produkcji. Po trzecie, Eurostat stosuje ścisłą zasadę propagacji poufności przy obliczaniu agregatów (dane zagregowane są poufne, jeśli co najmniej jedna wartość, która je tworzy, jest poufna). Państwa przekazujące dane wskazały, że takie podejście zapewnia ochronę poufności, ale nadmiernie ogranicza możliwość publikacji danych (zwłaszcza w przypadku agregatów).

Eurostat wprowadził pewne konkretne mechanizmy, aby spróbować ograniczyć wpływ poufności na agregaty (np. poprzez zwrócenie się do państw przekazujących dane o podanie niepoufnego górnego agregatu, gdy nie wiąże się to z ujawnieniem danych poufnych). Dzięki temu możliwe było opublikowanie wszystkich krajowych agregatów i sumy na poziomie UE (lata odniesienia 2019 i 2020) w przypadku większości zbiorów danych, z wyjątkiem zbiorów „Wkład do chowu materiału pochodzenia naturalnego” i „Produkcja wylęgarni i podchowalni na etapie formy młodocianej w cyklu rozwojowym” (dla roku odniesienia 2020).

Warto zauważyć, że agregaty na poziomie UE dotyczące zbioru „Produkcja ikry rybiej do spożycia przez ludzi z akwakultury” są poufne w odniesieniu do lat 2013, 2015, 2017 i 2018 (publikacja agregatów na poziomie UE od 2019 r. wymagała znacznych starań), a poufne dane jednego państwa uniemożliwiały publikację agregatów na poziomie UE w przypadku zbioru danych „Wkład do chowu materiału pochodzenia naturalnego” przez ponad 10 lat.

Eurostat i państwa członkowskie poświęciły wiele czasu i włożyły wiele wysiłku, aby udostępnić użytkownikom danych jak największą ilość danych liczbowych, przy jednoczesnym zachowaniu poufności danych statystycznych i jak największej efektywności tego procesu. Bez wątpienia konieczne jest rozwiązanie kwestii poufności. Możliwym rozwiązaniem mogłoby być opracowanie alternatywnego podejścia do propagowania poufności w agregatach. Eurostat aktywnie pracuje nad rozwiązaniem tej kwestii i powołał specjalną grupę ekspertów ds. „karty poufności”, w skład której wchodzi przedstawiciele państw przekazujących dane oraz urzędnicy Eurostatu.

3. OBCIĄŻENIA I OPLACALNOŚĆ

Eurostat ocenił opłacalność gromadzenia danych z dziedziny akwakultury na podstawie rozporządzenia (WE) nr 762/2008 przy użyciu sprawozdań dotyczących jakości za 2021 r. oraz analizy kosztów według produktów statystycznych przeprowadzanej co roku przez Europejski System Statystyczny. Podstawę analizy kosztów stanowiły koszty w 2022 r., w którym gromadzono dane w dziedzinie akwakultury za rok odniesienia 2021. Na analizę kosztów odpowiedziało łącznie 26 państw. W ujęciu monetarnym średni koszt tworzenia statystyk w dziedzinie akwakultury (w tym gromadzenia danych) wynosi około 103 487 EUR rocznie na państwo. Koszty zgłoszone zarówno w poprzednim, jak i bieżącym okresie sprawozdawczym wykazują spadek o 1 % w porównaniu ze średnią w roku odniesienia 2019. Ponieważ wartość europejskiej akwakultury w państwach przekazujących dane wyniosła w 2020 r. około 10 mld EUR, udział kosztów gromadzenia danych w całkowitej wartości ekonomicznej produkcji akwakultury wyniósł około 0,03 %.

Ogółem 29 państw członkowskich UE i państw EOG przedłożyło sprawozdania dotyczące jakości za 2021 r. W zdecydowanej większości z nich obowiązują odpowiednie przepisy krajowe dotyczące statystyk zestawianych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 762/2008, przy czym tylko trzy państwa poinformowały o różnicach w przyjętych definicjach. Państwa przekazujące

dane mogą czerpać je z wielu źródeł, przy czym 26 państw gromadzi dane w formie spisu powszechnego, a trzy pozyskują zbiory danych ze źródeł administracyjnych (osiem państw stosuje oba podejścia jednocześnie). Cztery kraje uzupełniają spis powszechny lub źródła administracyjne o szacunki ekspertów, a dwa państwa uzupełniają spis powszechny lub źródła administracyjne o badania reprezentacyjne. Żadne państwo nie zgłosiło korzystania z innych źródeł.

19 państw prowadziło sprawozdawczość w zakresie przyrostu wydajności. Największe przyrosty wydajności wiązały się z dalszą automatyzacją (sześć państw) i ankietami internetowymi (sześć państw) oraz ze zwiększonym wykorzystaniem danych administracyjnych (pięć państw). Zmniejszenie obciążenia można było zaobserwować w ośmiu państwach. Wielokrotnie wykorzystywanie danych i bardziej przyjazne dla użytkownika kwestionariusze były najczęstszymi sposobami zmniejszenia obciążenia.

Ze sprawozdań dotyczących jakości wynika, że ponad trzy czwarte państw gromadzi dane bezpośrednio z zakładów na poziomie jednostek produkcyjnych, natomiast w pozostałych państwach kierownicy przedsiębiorstw wypełniają kwestionariusze dla wszystkich swoich zakładów. Zbieranie danych na szczeblu przedsiębiorstwa ułatwia prowadzenie sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1004. Koncepcja uwzględnienia obu rozporządzeń w ramach jednego procesu gromadzenia danych została poddana dalszej analizie w 2022 r. w celu zmniejszenia ogólnego obciążenia państw członkowskich. Państwa przekazujące dane uznały jednak za przydatne utrzymanie dwóch odrębnych metod, ponieważ dane gromadzone na poziomie „zakładu” pozwalają na uzyskanie regionalnej wizji, która zostałaby utracona w przypadku wybrania wyższego poziomu agregacji na poziomie „przedsiębiorstwa”.

Szereg państw przekazujących dane zaproponowało usprawnienia mające na celu zmniejszenie obciążeń wynikających z rozporządzenia (WE) nr 762/2008. W szczególności zaproponowano dwa usprawnienia: (i) zwiększenie koordynacji z innymi zainteresowanymi stronami, takimi jak Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa UE, w szczególności jeśli chodzi o procedury ram gromadzenia danych; oraz (ii) poprawę synchronizacji terminów. 16 państw poinformowało, że wdraża strategie i działania mające na celu poprawę jakości procesu gromadzenia danych, zwiększenie dokładności danych lub zmniejszenie obciążenia podmiotów przekazujących dane.

4 DALSZE DZIAŁANIA: USPRAWNIENIE I UPROSZCZENIE EUROPEJSKIEJ STATYSTYKI RYBOŁÓWSTWA

W 2018 r. Eurostat zainicjował projekt dotyczący usprawnienia i uproszczenia europejskiej statystyki rybołówstwa. Projekt obejmuje: (i) ocenę obecnych statystyk dotyczących akwakultury, połowów i wyładunków; oraz (ii) ocenę skutków przyszłych wariantów strategicznych i ewentualnego przyszłego prawodawstwa. Ocenę, która obejmowała również funkcjonowanie rozporządzenia (WE) nr 762/2008 w sprawie akwakultury, zakończono w 2019 r.¹¹

Ocenę skutków europejskiej statystyki rybołówstwa rozpoczęto na początku 2020 r. wraz z: (i) utworzeniem międzyresortowej grupy Komisji wspierającej Eurostat w jego pracach; oraz (ii) opublikowaniem harmonogramu wstępnej oceny skutków na potrzeby informacji zwrotnych w okresie od 21 kwietnia do 19 maja 2020 r.

Oceni poddano następujące warianty:

- wariant 1: scenariusz odniesienia: kontynuacja bieżącej polityki;
- wariant 2: zaprzestanie europejskiej statystyki rybołówstwa;

¹¹ https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4375784/SWD_2019_425_F1_SWD_EVALUATION_EN_V2_P1_1058634.pdf

- wariant 3: nowe, uproszczone ramy prawne dotyczące europejskiej statystyki rybołówstwa;
- wariant 4: nowa podstawa prawna statystyki w dziedzinie akwakultury oraz zestawianie pozostałych statystyk rybołówstwa ze źródeł administracyjnych na poziomie UE.

Od 20 lipca do 23 listopada 2020 r. na platformie internetowej Komisji „Wyraź swoją opinię” prowadzone były konsultacje publiczne na temat celów, możliwych wariantów i ich skutków¹², a równoległe konsultacje z ekspertami na temat konkretnych potrzeb w zakresie danych dotyczących rybołówstwa trwały do końca sierpnia 2020 r.

W ramach oceny zebrano dowody od podmiotów zainteresowanych europejską statystyką rybołówstwa, na przykład w drodze warsztatów, studiów przypadku, pogłębionych wywiadów, kwestionariuszy i innych działań konsultacyjnych. Wyniki wszystkich tych konsultacji zostały uwzględnione w sprawozdaniu z oceny skutków. Sprawozdanie z oceny skutków zawiera sekcje dotyczące różnych tematów, w tym: (i) określenie problemu; (ii) cele; (iii) warianty; (iv) analiza i porównanie skutków poszczególnych wariantów; oraz (v) monitorowanie i ewaluacja. Ocena skutków uzyskała pozytywną opinię Rady ds. Kontroli Regulacyjnej, niezależnego organu doradczego Komisji, i została sfinalizowana w listopadzie 2021 r. Zostanie opublikowana wraz z nowym wnioskiem ustawodawczym, który ma zostać przedstawiony w 2024 r.

W świetle ewaluacji, oceny skutków, wyników konsultacji i dyskusji z zainteresowanymi stronami preferowanym wariantem jest zdecydowanie wariant 3, tj. nowe, uproszczone ramy prawne dotyczące europejskiej statystyki rybołówstwa. Wybór ten popierają głównie użytkownicy danych (DG MARE, OECD, Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa, ICES i kilka regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem) oraz zdecydowana większość przedstawicieli krajowych organów statystycznych odpowiedzialnych za statystyki rybołówstwa.

Wariant 3 został również wybrany jako preferowany w ramach konsultacji publicznych. Za wariantem 3 opowiedziały się organy regionalne, krajowe, międzynarodowe i organizacje pozarządowe. Wariant 3 uzyskał najwięcej pozytywnych opinii wśród wszystkich grup zainteresowanych stron. Ponadto bardzo niewielu respondentów wskazało negatywne skutki wariantu 3.

Komisja opracowuje obecnie proponowane nowe ramy prawne dotyczące europejskiej statystyki rybołówstwa w ścisłej współpracy z użytkownikami danych i krajowymi dostawcami danych. Komisja planuje przyjąć wniosek prawny w 2024 r.

Nadal nieefektywne jest przekazywanie danych innym organizacjom lub innym właścicielom danych z KE (a mianowicie danych Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa oraz danych zebranych na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1004 uchylającego rozporządzenie (WE) nr 199/2008). Nowe rozporządzenie w sprawie europejskiej statystyki rybołówstwa, obecnie proponowane pod nazwą „Europejska statystyka w dziedzinie rybołówstwa i akwakultury” (EFAS), może być okazją do dostosowania formatów i terminów, co pozwoli na sprawniejsze przekazywanie zebranych danych i ich wielokrotne wykorzystywanie.

Zgodnie z komunikatem Komisji „W kierunku silnego i zrównoważonego unijnego sektora alg” (COM(2022) 592)¹³ Wspólne Centrum Badawcze opublikowało niedawno raport „Produkcja, podaż, wykorzystanie i przepływy biomasy w UE”¹⁴ zawierający dane dotyczące akwakultury alg. W raporcie Wspólnego Centrum Badawczego sformułowano następujące zalecenia: (i) dokonanie oceny i porównanie danych Eurostatu dotyczących akwakultury alg z danymi dotyczącymi innych

¹² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12344-European-fishery-statistics/public-consultation_pl

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=COM:2022:592:FIN>

¹⁴ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC132358>

skutecznych systemów międzynarodowych (np. Chile); oraz (ii) wdrożenie programów szkoleniowych dla zbieraczy, producentów i pracowników, którzy rejestrują i przetwarzają te dane, aby zapewnić prawidłową identyfikację gatunków. Ponadto w raporcie zwrócono uwagę na potrzebę dostosowania krajowych systemów w całej Europie w celu zapewnienia harmonizacji (np. jednostek miary, stosowanych klasyfikacji gatunków, czasu, lokalizacji), w tym opracowania przyjaznego dla użytkownika systemu łatwego rejestrowania ilości wodorostów morskich wyprodukowanych w wyniku zbiorów lub akwakultury.

5. WNIOSKI

Publikowane statystyki w dziedzinie akwakultury stanowią solidny zbiór danych, z którego co miesiąc pobierane są setki danych.

Działania konsultacyjne przeprowadzone w ramach niedawnej ewaluacji i oceny skutków europejskiej statystyki rybołówstwa wykazały, że znaczna liczba użytkowników statystyk w dziedzinie akwakultury jest niezadowolona. Jest to prawdopodobnie związane z dużą liczbą poufnych wartości w zbiorze danych, co utrudnia korzystanie z niego. Poufne pola wiążą się z wymogami szczegółowego podziału danych, ustanowionymi w rozporządzeniu (WE) nr 762/2008, oraz z wyspecjalizowaną i skoncentrowaną strukturą sektora akwakultury.

Niezbędna jest również poprawa w kwestii podejmowania decyzji dotyczących realnego podejścia do opisywania struktury sektora akwakultury za pomocą porównywalnych danych (zob. rozdział 2.2.2).

Podkreślono potrzebę wspierania silnego i zrównoważonego europejskiego sektora alg.

Tylko kilka państw przekazujących dane nadal boryka się z problemami związanymi z aktualnością i terminowością podczas gromadzenia i przekazywania danych. Wytyczne Eurostatu dotyczące gromadzenia danych i inne wdrożone strategie przyczyniły się do większej spójności gromadzenia danych w dziedzinie akwakultury.

W niektórych państwach w ostatnich latach zmniejszono obciążenie związane z gromadzeniem danych. Ponadto zaobserwowano wymierny przyrost wydajności. Udział kosztów gromadzenia danych w łącznej wartości ekonomicznej produkcji akwakultury wyniósł około 0,03 %, czyli, innymi słowy, był raczej niski.